

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul hotărîrii Guvernului privind aprobarea Concepției Sistemului Informațional Automatizat
„Cadastrul de stat al apelor”

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Finanțelor	În urma examinării concepției, comunicăm lipsa obiecțiilor la structura și descrierea Concepției Sistemului Informațional Automatizat „Cadastru de stat al apelor” întrucât aceasta este suficient de detaliată la nivel tehnic și corespunde cerințelor specificate în Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006 aprobată prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Informaționale nr. 78 din 01.06.2016.	Se acceptă.
Cancelaria de Stat	<i>La Nota Informativă</i> Consideram imperios de a invoca cauzele care impun renunțarea la Sistemul informațional al resurselor de apa din Republica Moldova (aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.672/2016), conform cerințelor prevăzute la art. 30 lit. b) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă. Urmare a avizelor și a ședinței de lucru din 23.10.2018 conceptul inițial al proiectului de hotărîre a fost modificat, astfel se propune menținerea și modificarea Concepției-cadru a Sistemului informațional al resurselor de apă din Republica Moldova.
	<i>La Anexa nr.1 (Regulamentul Cadastrului de stat apelor)</i> Completarea Capitoalelor VI și VIII cu norme privind structura/conținutul registrelor cu privire la construcțiile hidrotehnice și respectiv, zonele protejate, întru conformarea proiectului vizat la normele tehnicii legislative stabilite în art.41 alin.(3) din Legea nr.100/2017	Se acceptă.
	<i>La Anexa nr.2 (Concepția SIA „Cadastrul de stat al apelor”)</i> Excluderea referinței în Capitolul II la două acte normative care au fost abrogate (Legea nr.264/2004 și hotărîrea Guvernului nr.320/2006), cu indicarea actelor normative în vigoare (Legea nr.91/2014 și Hotărîrea Guvernului nr.1141/2017).	Se acceptă.

	Identificarea în Capitolul IV a Proprietarului, Posesorului, Deținătorului și a Registratorului, conform prevederilor Legii nr.71/2007 cu privire la registre. Cu referire la subiecții raporturilor juridice, considerăm judicioasă atribuirea funcției de administrare tehnică și mentenanță a sistemului vizat către Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, în temeiul prevederilor pct.7 al Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 „Cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat”.	Se acceptă.
	Proiectul urmează a fi ajustat la prevederile art.53 al Legii nr.100/2017, conform cărora elementele structurale ale actului normativ pot fi grupate în secțiuni, capitole sau titluri.	Se acceptă.
Ministerul Economiei și Infrastructurii	Reiesind din conținutul proiectului, precum și conform practicii existente, se recomandă redenumirea documentului din „Concepție” în „Concept tehnic”. Menționăm că proiectul conține norme tehnice, care stabilesc modalitatea de colectare, prelucrare, transmitere și păstrare a informației privind evidența datelor despre resursele de apă și nu reflectă prevederi caracteristice documentelor de politici.	Nu se acceptă. Conform prevederilor pct. 4.1 Etape din Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr.78/2006, la etapa lucrărilor anteproiect se elaborează „Concepția sistemului”, în baza acestei Concepții, se elaborează propunerea-business și după se elaborează „proiectul tehnic”.
	Obiecții de ordin tehnic:	
	Partea dispozitivă a proiectului urmează a fi revăzută în totalitate și redactată conform „Procedurilor tehnice aplicabile actelor normative” stabilite în Capitolul VI al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă. Proiectul a fost revăzut și redactat.
	După clauza de adoptare a actului, și anume Guvernul HOTĂRĂȘTE, este necesar a fi indicat: „Hotărârea Guvernului nr.763/2013 cu privire la Regulamentul Cadastrului de stat al apelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.866, art.213-215) se modifică după cum urmează:”. Mai mult ca atât, în cazul de față modificarea constă în schimbarea integrală a textului, or autorul intenționează să introducă noi prevederi.	Se acceptă.
	Autorul intenționează să opereze modificări la Hotărârea Guvernului nr.763/2013 și în același timp să aprobe ”Concepția Sistemului Informațional Automatizat ”Cadastrul de stat al apelor”, care este un document separat și un concept nou. În acest sens, considerăm oportun reconsiderarea	Se acceptă.

	conținutului proiectului de hotărâre și promovarea Concepției printr-un act normativ separat.	
	Consecutiv, potrivit art.42 alin.(4) al Legii prenotate, care stipulează că ”dacă se modifică un singur act normativ, în denumirea noului act se indică numărul, anul și denumirea integrală a actului normativ modificat”, considerăm judicios indicarea denumirii depline a actului respectiv, după cum urmează: “privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.763/2013 cu privire la Regulamentul Cadastrului de stat al apelor”.	Se acceptă.
	<i>Obiecții de ordin conceptual:</i>	
	În proiectul Concepției se confundă termenii ”Sistem informațional” și ”Resursă informațională”. Menționăm că resursa informațională reprezintă totalitatea informației documentate, iar sistemul informațional reprezintă mecanismul cu ajutorul căruia se formează resursa informațională. Reieșind din cele menționate considerăm necesar aducerea terminologiei folosite în proiect în corespundere cu prevederile actelor normative în vigoare (Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, Legea nr.71/2007 cu privire la registre).	Se acceptă.
	Proiectul conține prevederi contradictorii. Spre exemplu, la pct.3 al proiectului de hotărâre se stabilește că Deținător al SIA al „Cadastrul de stat al apelor” este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. Totodată, la Capitolul IV, pct.2) din proiectul Concepției se stabilește că Deținător din punct de vedere informațional al SIA “CSA” este Agenția „Apele Moldovei”, iar Deținător din punct de vedere tehnic este Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, ca operator tehnic al platformei tehnologice Mcloud.	Se acceptă. Au fost efectuate modificările necesare în proiect pentru a nu conține prevederi contradictorii.
	În continuare, la pct.4 și pct.5 al proiectului de hotărâre se menționează Agenția de Mediu în calitate de registrator al SIA “CSA”. Totodată la Capitolul IV, pct.3) din proiectul Concepției această instituție nu este menționată în calitate de registrator. În acest context, menționăm că Legea nr.71/2007 cu privire la registre, stabilește la art.12 că „Deținători ai registrelor de stat pot fi centrele informaționale cărora posesorii registrelor de stat le-au delegat atribuțiile corespunzătoare.”	Se acceptă. Capitolul IV, pct. 3 din Concepție a fost completat.

	La Capitolul IV „Structura organizațională a ”CSA” este necesar să fie specificate datele pe care le înregistrează fiecare registrator în parte.	Se acceptă parțial. Procesul de înregistrare a datelor și datele detaliat se vor descrie în Regulamentul privind modalitatea de ținere a Cadastrului de Stat al apelor
	La Capitolul IV „Spațiul informațional al sistemului” trebuie să fie specificate obiectele informaționale împrumutate din alte SIA de stat.	Se acceptă parțial. În prezent se cunoaște aproximativ obiectele informaționale, însă acele SIA de stat la moment nu sunt create, respectiv specificarea exactă a obiectelor informaționale nu este posibilă.
	De asemenea, la punctul „Interacțiunea cu alte sisteme informaționale” considerăm oportun specificarea informației care va fi preluată din Registrul construcțiilor hidrotehnice și Registrul ariilor protejate conform DCA.	Se acceptă parțial. Registrele menționate încă nu sunt create și nici Concepțiile acestora. Acestea vor fi create pe parcursul anului 2019. La această etapă noi considerăm că careva informația va fi preluată dar este imposibil de specificat care, pînă nu vor fi elaborate Concepțiile respective.
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	La Regulamentul Cadastrului de stat al apelor (anexa nr.1) pct.4 alin. (2), după cuvîntul ”utilizare”, textul se va expune în următoarea redacție ”lista sondelor arteziene funcționale, debitul acestora și regimul apelor subterane după datele măsurărilor nivelului apei în sonde”, iar enunțul ”concentrații medii și maxime anuale ale principalilor ioni în apele subterane” nu este relevant din punct de vedere al calității apei și se va înlocui cu următorul enunț ”concentrații maxime anuale de nitrați, nitriți, plumb, fluor, fier și arsen”.	Se acceptă parțial. Informația privind sondele arteziene se regăsește la Capitolul V. Construcțiile hidrotehnice din Regulament. Informația privind calitatea apelor subterane se va regăsi la Capitolul III. Calitatea apelor.
	În Capitolul II din Anexa II la Cadrul legal în domeniul de profil se va include următorul document ”Hotărîrea Guvernului nr.1063 din 16.09.2016 cu privire la aprobarea Programului Național pentru implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025”	Se acceptă.
	În Capitolul VI Spațiul informațional al sistemului - expresia ”râuri efemere” de înlocuit cu expresia ”râuri sezoniere”.	Nu se acceptă. Râuri efemere este termen de clasificare utilizat în DCA și INSPIRE. De asemenea această noțiune a fost introdusă în Legea apelor 272/2011, modificată prin Legea nr. 249 din 15.11.2018.
	În Capitolul VI, la componenta calitatea apelor de suprafață de operat redactările necesare: expresia ”suma ionilor” se va înlocui cu ”reziduu sec”, denumirile parametrilor ”azot amoniacal” și ”azot nitric” se vor înlocui respectiv cu denumirile ”amoniu” și ”nitriți”. La componenta calitatea apelor	Se acceptă.

	subterane denumirea parametrului "mineralizare totală" se va înlocui cu denumirea "reziduu sec solubil total", denumirea eronată "F1" se va înlocui cu "fluor" și se vor adăuga următorii parametri: plumb, arsen, bor.	
	În întreg textul Hotărîrii de Guvern sintagma "Centrul Național de Sănătate Publică" se va înlocui cu sintagma "Agenția Națională pentru Sănătatea Publică".	Se acceptă.
Agenția Servicii Publice	La examinarea proiectului Concepției SIA „Cadastrul de stat al apelor” Capitolul I. Dispoziții generale, subcapitol Definirea sistemului, s-a constatat că unele denumiri sunt exprimate prin abrevieri: „SIRA”, „SIIM”, „DCA” fără explicarea denumirii depline a acestora, ceea ce nu corespunde normei art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017.	Se acceptă. Lista abrevierilor a fost completată.
	Propunem de a exclude cuvântul „Proprietar” din Capitolul V. Managementul bazinal, subcapitolul Rîu. Presiuni hidromorfologice. Diguri de protecție, deoarece Sistemul Informațional Automatizat „Cadastrul de stat al apelor” nu conține date despre proprietari potrivit definiției incluse în proiect.	Se acceptă.
Agenția de Guvernare Electronică	La pct. 1 recomandăm reconsiderarea conținutului Regulamentului Cadastrului de stat al apelor, deoarece păstrează abordarea prevăzută de Hotărîrea Guvernului nr.763/2013. Or, în viziunea Agenției de Guvernare Electronică un Regulament urmează să conțină subiecții SIA CSA, drepturile și obligațiile (responsabilitățile) părților implicate în utilizarea și administrarea SIA CSA, precum și regulile de accesare, ținere și utilizare a SIA CSA, securitatea informației din SIA CSA etc, iar structura CSA poate fi inclusă spre exemplu în Concepția SIA CSA.	Se acceptă.
	Capitolul VI „CONSTRUCȚIILE HIDROTEHNICE” și Cap.VIII. ZONELE PROTEJATE” sunt incomplete. Prin urmare, faptul că structura și conținutul acestor capitole urmează a fi stabilite de către Guvern printr-un regulament separat, face dificilă evaluarea și ulterior implementarea Concepției date. Respectiv, considerăm necesară completarea Concepției cu detalierea tuturor capitolelor.	Se acceptă. Textul a fost completat.
	Cap. VII. „TERENUL FONDULUI APELOR” propunem a fi revizuit, deoarece unele atribute ale obiectelor informaționale se repetă.	Se acceptă. Capitolul a fost revizuit.

	La pct.2, Concepția SIA CSA urmează a fi revizuită la Cap.IX „Bilanțul Apei” deoarece compartimentul „Identificarea obiectelor informaționale conține scenariu doar pentru Râuri permanente.	Se acceptă.
	Totodată, în cazul în care autorul a folosit drept surse de inspirație alte concepte aprobate de Guvern, recomandăm racordarea textului la SIA „Cadastrul de Stat al Apelor” (ex. pag. 31 unde se folosește o abreviere SIA “MD”, probabil vine de la SIA „Managementul Deșeurilor”).	Se acceptă.
	La pct. 7 autorul propune abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 672 din 30.05.2016, iar în Nota informativă la proiect se invocă drept motiv ”...a fost elaborată cu unele abateri de la legislația națională privind sistemele informaționale, ceea ce a determinat imposibilitatea creării unui sistem informațional pînă în prezent...”. Prin urmare, considerăm oportună prezentarea studiului (analizei) efectuate prin care s-a ajuns la concluzia respectivă. Or, în opinia Agenția de Guvernare Electronică, motivul formal invocat de autor nu poate constitui temei de abrogare a unei Hotărâri de Guvern, deoarece Hotărîrea Guvernului nr.672/2016 conține documentele importante și necesare pentru un sistem informațional automatizat, precum Concepția Sistemului informațional al resurselor de apă din Republica Moldova, Regulamentul cu privire la funcționarea Sistemului informațional al resurselor de apă din Republica Moldova, iar fostul Minister al Mediului în comun cu autoritățile subordonate urmau să implementeze Cadastrul de stat al apelor, lucru care nu s-a făcut (conform notei informative la proiect). Mai mult ca atît, în acest sens a fost elaborat și implementat SIA SIRA (sira.gov.md), investindu-se de către donatori o sumă impunătoare, respectiv fiind procurare echipamentele necesare, alocate resurse în platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) etc. deci, importanța „Cadastrului de stat al apelor” nu este ignorat, Conceptul dat acoperă în mare măsură cerințele din Anexa nr.3 la Hotărîrea Guvernului nr. 672/2016 și nu trebuie să fie abrogat. În contextul celor expuse, Agenția de Guvernare Electronică nu susține crearea și implementarea unui sistem informațional de la zero, ignorînd toate investițiile financiare și administrative efectuate în acest sens (lucruri pentru care deja s-au investit bani publici) și recomandăm autorilor operarea modificărilor în Hotărîrea Guvernului nr.672/2016 cu scopul de a exclude	Se acceptă. Urmare a avizelor și a ședinței de lucru din 23.10. 2018 cu reprezentanții Agenției de Guvernare Electronică, conceptul inițial al proiectului a fost modificat. Astfel, se propun modificări la HG nr. 672/2016, și la HG nr. 763/2013.

	deficiențele care au dus la situația imposibilității realizării hotărârii în cauză și responsabilizarea în paralel a persoanelor implicate în procesul de ineficiență a SIA SIRA.	
Centrul Național Anticorupție	La capitolul IV din proiectul Concepției „Subiecții raporturilor juridice în domeniul creării și funcționării SIA „CSA” sunt: posesorul, deținătorul, registratorii și furnizorii resursei informaționale.” <u>Obiecții:</u> Deși în prima propoziție de la capitolul IV din proiectul Concepției, în calitate de subiecți ai raporturilor juridice în domeniul creării și funcționării SIA „CSA” sunt menționați posesorul, deținătorul, registratorii și furnizorii resursei informaționale, în prevederile care urmează, pe lângă subiecții enumerați, suplimentar sunt specificați: statul - în calitate de proprietar al SIA „CSA”, precum și destinatarii datelor din SIA „CSA” (operatorii; Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și instituțiile subordonate; autoritățile centrale de specialitate ale statului; publicul). Omiterea enumerării proprietarului și destinatarilor SIA „CSA” în calitate de subiecți ai raporturilor juridice în domeniul creării și funcționării SIA „CSA” creează o neconcordanță între prevederile proiectului. <u>Recomandări:</u> Completarea primei propoziții de la capitolul IV din proiectul Concepției cu cuvintele „proprietarul” și „destinatarii”.	Se acceptă.
Ministerul Justiției	<i>La proiectul hotărârii Guvernului:</i> În conformitate cu art. 44 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, clauza de adoptare a actului normativ, poate conține, după caz, și temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv. Prin urmare, în clauza de adoptare cuvintele „în conformitate” se vor substitui cu cuvintele „în temeiul”, or, în limbajul normativ, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni. Potrivit art. 14 alin. (2) din Legea apelor nr. 272/2011, structura și conținutul Cadastrului de stat al apelor sunt stabilite printr-un regulament aprobat de Guvern. Prin urmare, în clauza de adoptare, textul „art. 14” va fi precedat de textul „alin. (2)”.	Se acceptă. Textul a fost modificat. Explicație: alin. (2) art. 14 al Legii apelor nr.272/2011 prevede aprobarea Regulamentului Cadastrului de stat al apelor, care va fi ulterior creării sistemului informațional. Prin prezentul proiect de hotărâre se aprobă Concepția SIA CSA, respectiv temeiul juridic este art. 14 al Legii apelor.

	În clauza de adoptare, denumirea Legii apelor se va expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 (obiecție valabilă și în alte cazuri similare).	Se acceptă. Textul a fost modificat.
	Potrivit pct. 3, Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului se desemnează în calitate de posesor și deținător al Sistemului informațional automatizat „Cadastru de Stat al apelor” (în continuare-SIA „CSA”). La Capitolul IV din Concepția Sistemului Informațional Automatizat „Cadastru de Stat al Apelor” (în continuare-Concepția) este indicat că, deținător din punct de vedere informațional al SIA „Cadastru de Stat al Apelor” este Agenția „Apele Moldovei”, iar deținător din punct de vedere tehnic este Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”. Astfel se constată că, prevederile de la pct. 3 din proiectul hotărârii Guvernului nu corelează cu prevederile de la Capitolul IV din Concepție. În acest sens, propunem revizuirea prevederilor enunțate în partea în care indică persoana juridică ce are calitatea de deținător al SIA „CSA”, or, la elaborarea actului normativ se va respecta principiul coerenței.	Se acceptă. Proiectul hotărârii a fost modificat în sensul că posesor este MADRM, deținător informațional este Agenția „Apele Moldovei” și deținător din punct de vedere tehnic Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.
	Cuvintele „Serviciul Hidrometeorologic de Stat” vor fi precedate de cuvintele „Instituția publică” (obiecție valabilă și la Centrul Național de Sănătate Publică).	Se acceptă. Textul a fost completat.
	La pct. 6, cuvintele „în vigoare” se vor exclude ca fiind inutile.	Se acceptă, cuvintele „în vigoare” au fost excluse.
	La proiectul Anexei nr. 1 (Regulamentul Cadastrului de stat al apelor). La Capitolul I: Prevederile de la pct. 3 se vor ajusta potrivit prevederilor de la pct. 14 alin. (1) din Legea nr. 272/2011 și anume cuvintele „corpurile de apă” vor fi precedate de cuvintele: „identificarea, delimitarea clasificarea și starea” cu ajustarea ulterioară a textului. Totodată, se va completa cu cuvintele „arii protejate situate în aceste zone”. Cuvintele „date despre captările și deversările de apă” se vor substitui cu cuvintele „date despre prelevările și restituțiile de apă”, or, terminologia trebuie să fie constantă și uniformă și să corespundă celei utilizate în alte acte normative. La indicarea Directivei 2006/7 CE se va indica denumirea completă a acesteia. Totodată, menționăm că în denumirea Directivei 2006/7 CE nu se conțin cuvintele „Cadru Apei”, prin urmare, acestea urmează a fi excluse. Cu privire la prevederea „zonei protejate conform Directivei 2006/7 CE”, menționăm că, la Capitolul I din	Se acceptă parțial. Textul va fi modificat conform noilor prevederi a Legii apelor 272/2011 modificată prin Legea nr. 249 din 15.11.2018. Referințele la Directivele UE au fost modificate.

	Concept este utilizată noțiunea de „arii protejate conform Directivei 2006/7 CE. Prin urmare, aceste prevederi urmează a fi revizuite, or, terminologia trebuie să fie constantă și uniformă.	
	<i>La proiectul Anexei nr. 2 (Concepția Sistemului Informațional Automatizat „Cadastrul de Stat al Apelor”):</i>	
	Introducerea este improprie structurii actelor normative, prin urmare, va fi exclusă.	Se acceptă
	În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text la prima folosire. Prin urmare, abrevierea „TIC”, poate fi utilizată în text, după explicarea acesteia la prima folosire (obiecție valabilă și în alte cazuri similare).	Se acceptă. Abrevierea TIC este descifrată în sumarul concepției
	Prevederile de la Capitolele I-VIII urmează a fi numerotate astfel cum este indicat la pct. 52 din Legea nr. 100/2017. Totodată, semnele grafice se vor exclude deoarece nu sunt caracteristice actelor normative.	Se acceptă.
	Aferent pct. 1 sbp. 2) se va ține cont că, actele normative nu sunt dicționare juridice, prin urmare, pot conține explicația noțiunilor sau termenilor care nu sunt consacrați sau pot avea înțelesuri diferite. Termenii cu sens comun nu necesită definiții. Or, noțiunile nu pot include decât elementele definitorii ale termenilor definiți. Astfel noțiunile cu sens comun (agent economic, autoritate centrală pentru mediu, baze de date, etc.) urmează a fi excluse.	Se acceptă.
	Anexa la proiectul hotărârii Guvernului, are denumirea „Regulamentul Cadastrului de stat al apelor”. La prevederea care indică destinația SIA „CSA” este indicată mențiunea „în modul stabilit de regulamentul SIA „CSA”. Prin urmare, abrevierea „SIA” urmează a fi exclusă, or, terminologia utilizată trebuie să fie uniformă.	Se acceptă.
	La indicarea principiilor de bază ale creării SIA „CSA”, menționăm că, nu toate principiile indicate sunt de fapt principii ex: (integrității datelor, modularității și proporționalității, etc.). Prin urmare, propunem excluderea acestora.	Se acceptă parțial. Principiile menționate au fost preluate din Reglementarea tehnică „Procesele ciclului de viață al software-ului” aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr.78/2006. De asemenea, aceste principii sunt utilizate și în concepțiile altor sisteme aprobate.

	<i>La Capitolul II:</i>	
	În conformitate cu art. 2 din Legea nr. 595/1999 privind tratele internaționale ale Republicii Moldova, tratat internațional este orice acord încheiat în scris de către Republica Moldova, destinat a produce efecte juridice și guvernat de normele dreptului internațional, încheiat fie într-un instrument unic, fie în două sau mai multe instrumente conexe, oricare ar fi denumirea sa particulară (tratată, acord, convenție). Prin urmare, propunem excluderea cuvântului „convențiile”, or, acesta constituie doar o denumire particulară a tratatelor internaționale care sunt indicate anterior.	Se acceptă.
	La cadrul legal general, la indicarea Constituției Republicii Moldova, se va indica mențiunea „republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și numărul articolului).	Se acceptă.
	La Legea nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, se va indica anul publicării, abrevierea „Nr.” se va scrie cu minusculă, după abrevierea „art.”, abrevierea „Nr.” se va exclude (obiecția valabilă și în alte cazuri similare). La Legea apelor, după cuvintele „Monitorul Oficial” se va completa cu cuvintele „al Republicii Moldova” (obiecție valabilă și în alte cazuri similare).	Se acceptă.
	La lit. h), cuvintele „Strategia de Alimentare cu apă și sanitație” vor fi succedate de cuvintele „aprobat prin”.	Se acceptă.
	La lit. k), abrevierea „HG” care precede textul „nr. 866” se va exclude ca fiind inutilă (obiecție valabilă și în alte cazuri similare).	Se acceptă.
	La lit. q), la numărul Monitorului Oficial al Republicii Moldova, cifrele „234” se vor substitui cu cifrele „243”.	Se acceptă.
	La lit. r), la denumirea actului normativ, cuvântul „reziduale” se va substitui cu cuvântul „uzate”.	Se acceptă.
	La lit. w), la denumirea actului normativ cuvântul „corpuri” se va substitui cu cuvântul „în emisari”.	Se acceptă.
	La cadrul legal în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) al Republicii Moldova, Legea nr. 264/20004 cu privire la documentul electronic și semnătura digitală, este abrogată, prin urmare, urmează a fi exclusă (obiecție valabilă și la lit. j) – Hotărîrea Guvernului nr. 945/2005 cu privire la centrele de certificare a cheilor publice, și la lit. k) – Hotărîrea Guvernului nr. 320/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de	Se acceptă.

	aplicare a semnăturii digitale în documentele electronice ale autorităților publice).	
	La Standarde și metodologii, menționăm că, standardele indicate la lit. b) și c) SM ISO/CEI 12207:2014 și SM ISO/CEI 27002:2014, de fapt nu sunt indicate în Hotărârea Guvernului nr. 142/2016, astfel cum este indicat în proiect. Prin urmare, prevederea enunțată se va revizui.	Se acceptă.
	<i>La Capitolul III Spațiul Funcțional al SIA „CSA”</i> La lit. a), alineatul 2, cuvântul „punerea” va fi succedat de cuvântul „inițială”, astfel cum este indicat în denumirea de la lit. a).	Se acceptă.
	<i>La Capitolul IV Structura organizațională a SIA „CSA”</i> La sbp. 2) este indicat că, deținător din punct de vedere tehnic este Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, ca operator tehnic al platformei tehnologice Mcloud. În acest sens, menționăm că, potrivit Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea platformei tehnologice guvernamentale comune (Mcloud), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 128/2014, posesor al platformei MCloud este Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică care administrează, gestionează, și extinde platforma Mcloud în condițiile prezentului regulament. Prin urmare, prevederile din proiectul Anexei nr. 2 urmează a fi revizuite.	Se acceptă.
	<i>La Capitolul V Documentele SIA „CSA”:</i> La mecanismul de raportare, audit și statistică a sistemului, la ultimul alineat, cuvintele „se înlocuiesc” se vor substitui cu cuvintele „se substituie”.	Se acceptă.
	<i>La Capitolul VI Spațiul Informațional al Sistemului:</i>	
	La compoziția chimică a apelor, propunem ca formulă chimică să fie succedată și de denumirea acesteia.	Se acceptă.
	La Corpurile de apă de suprafață, după mențiunea „dacă transfrontalier, atunci de care”, următoarele mențiuni se vor numerota distinct, pentru a stabili în mod cert că se referă la apele transfrontaliere (obiecție valabilă și la Corpurile de apă de suprafață (râuri), la apartenența administrativă).	Se acceptă.
	Potrivit Codului Civil al Republicii Moldova, se lichidează persoana juridică. Prin urmare, în scopul unificării terminologice, la identificarea obiectelor informaționale, la textul „Lichidarea/ Radierea din sistem al	Se acceptă.

	obiectului (arhivarea)” textul „Lichidarea/” se va exclude (obieție valabilă și în alte cazuri similare).	
	La Clasificatorul SIA „CSA”, la denumirea Clasificatorului Formelor Organizațional-Juridice”, cuvintele „organizațional-juridice” vor fi succedate de cuvintele „ale agenților economici din”, or, aceasta este denumirea corectă a clasificatorului.	Se acceptă.
	La Clasificatorul Activităților Economice a Republicii Moldova, cuvântul „Economice” se va substitui cu cuvintele „din Economia”.	Se acceptă.
	La Interacțiunea cu alte sisteme informaționale, după cuvintele „platformei guvernamentale” se va completa cu cuvintele „de interoperabilitate”. Cuvintele „schimb de date” care precedă cuvintele „MConnect” se vor exclude. Cuvântul „MConnect” va fi succedat de cuvintele „care facilitează schimbul de date”.	Se acceptă.
Cancelaria de Stat (Direcția acte guvernamentale)	În conformitate cu art. 42 alin.1) și 2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative ale Guvernului, <i>denumirea actului normativ reprezintă numirea generică a actului, în funcție de categoria acestuia, de autoritatea emitentă și de obiectul reglementării exprimat sintetic</i> , de asemenea, <i>denumirea trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării</i> , prin urmare se propune ajustarea titlului la prevederile normei legale.	Se acceptă.
	Se propune ca capitolul II ale anexei nr. 1 Spațiul juridico-normativ al funcționării SIA ”CSA” să fie mutat la sfârșitul anexei, deoarece conține referințele actelor normative în domeniu.	Nu se acceptă. Structura Concepției SIA „CSA” a fost elaborată în conformitate cu cerințele Reglementării tehnice RT 38370656-002:2006 „Procese ciclului de viață al software-ului”.
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	La capitolul IV, pct. 3 sintagma „deținător din punct de vedere tehnic” se va substitui cu sintagma „administrator tehnic” întru respectarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat.	Se acceptă.
	La capitolul VII, alineatul trei, se va expune în redacție nouă, după cum urmează „SIA „CSA” se proiectează ca sistem modular compatibil cu tehnologii de tip cloud computing, care asigură	Se acceptă

	posibilitatea dezvoltării sale, fără perturbarea continuității funcționării”. Tot aici, propunem excluderea alineatului patru, întrucât nu este clar cum un sistem informațional poate fi constituit din nivele situate diferit din punct de vedere teritorial. Aceleași obiecții sunt aplicate și pentru anexa nr.2, la proiectul actului normativ supus avizării, față de modificările propuse a fi operate la Capitolul VII, pct. 18.	
	Având în vedere faptul că în proiectul actului normativ supus avizării, autorul menționează că SIA „CSA” este o parte componentă a SIRA din cadrul SIIM (Sistemul Informațional Integrat de Mediu), care încă nu este reglementat de cadrul normativ al Republicii Moldova, considerăm necesar de a aproba proiectul hotărîrii de Guvern supus avizării, doar după aprobarea actelor normative de reglementare a Sistemului Informațional Integrat de Mediu.	Explicație: S-au operat modificări astfel sintagma „SIIM” a fost exclusă din textul proiectului hotărîrii de Guvern.
Agencia de Guvernare Electronică	La Anexa 1 (Concepția Sistemului Informațional Automatizat „Cadastrul de Stat al Apelor”):	
	1) în Capitolul VI, compartimentul „Interacțiunea cu alte sisteme informaționale” primul alineat, recomandăm a fi revizuit și expus în următoarea redacție: „SIA CSA va realiza schimbul de date prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate MConnect cu următoarele resurse informaționale:” resursele informaționale din punctele 1), 4), 5) urmează a fi completate cu motivul și informațiile ce urmează a fi consumate sau furnizate de către SIA CSA.	Se acceptă.
	2) în Capitolul VII, urmează a fi detaliată necesitatea integrării SIA „CSA” cu serviciile de platformă MPass, MSign și MLog. Mai mult ca atât, din Concepție nu este clar expusă necesitatea integrării cu MSign și de ce nu se face integrarea cu MNotify. Totodată, recomandăm excluderea textului „Sistemul va utiliza resursele de infrastructură guvernamentală (MPass, MSign, MLog) și va fi găzduit	Se acceptă.

	în MCloud;” deoarece este o reformulare eronată a paragrafului precedent din același capitol.	
	La Anexa 2 (modificările ce se operează în 672/2016):	
	1) din textul „6. Conturile funcționale ale Sistemului informațional (Bara de meniu) urmează a fi exclusă sintagma “(bara de meniu)”, deoarece pct.6 descrie Conturile funcționale, care nu neapărat vor fi opțiuni dintr-o bară de meniu.	Se acceptă.
	2) din textul „18. Nivelul sistemului, Sistemul informațional trebuie să asigure atât exercitarea funcțiilor de bază ale sistemului informațional-tip, cât și a funcțiilor specifice, determinate de destinația sistemului și grupate în blocuri funcționale specializate.” urmează a fi exclus textul „ale sistemului informațional-tip,” deoarece nu există noțiunea de sistem informațional-tip, iar funcțiile de baza sunt descrise în cap.III.	Se acceptă.
Agencia Servicii Publice	I. La proiectul Hotărîrii Guvernului și la Anexa nr. 2	
	1. Pct.2 din proiectul hotărîrii Guvernului este necesar de adus în concordanță cu prevederile art. 16 alin.(3) și art. 19 alin.(1) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, care stabilesc elaborarea Regulamentului privind modul de ținere a registrului. În cazul subiectului din proiectul de hotărîre - a resursei informaționale „Cadastrul de stat al apelor”.	Se acceptă. Se va modifica pct. 2 din proiectul HG „în procesul de dezvoltare” se va substitui cu „Înainte de punerea în exploatare a sistemului”, conform prevederilor alin. (3) art. 16 al Legii 71/2007.
	2. Modificarea și completarea Hotărîrii Guvernului nr.672/2016 o considerăm drept eroare din următoarele motive. 2.1. Prin Hotărîrea Guvernului nr.672/2016 este aprobată Concepția-cadru a Sistemului informațional al resurselor de apă din Republica Moldova (SIRA), în care, de fapt, nu este expusă viziunea despre sistemul informațional al resurselor de apă, dar este expusă o viziune a unei soluții de tip portal. De facto, Concepția-cadru a SIRA reprezintă un sistem de proceduri organizaționale, juridice și tehnologice prin intermediul cărora se asigură furnizarea informațiilor despre unele resurse de apă.	Argumentare: Modificarea a fost inițiată în rezultatul discuțiilor cu reprezentanții Agenției E-Guvernare, care au insistat dur la păstrarea SIRA ca sintagmă.

	2.2. Spațiul informațional cuprins în Concepția-cadru a SIRA coincide totalmente cu spațiul informațional din proiectul Concepției Sistemului informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor” (SIA CSA).	Argumentare: Este absolut logic și firesc că așa trebuie să fie (în CC SIRA modificată deja).
	2.3. Modificarea anexei nr.3 la HG nr.672/2016 propune eronat în calitate de părți componente ale sistemului SIRA trei sisteme: SIA CSA, Sistemul Informațional Automatizat „Registrul Construcțiilor Hidrotehnice” și Sistemul Informațional Automatizat „Registrul Zonelor Protejate”. Această propunere de modificare contravine prevederilor art. 14, art.19 alin.(1) și (2) din Legea nr.272/2011, prin care se stabilește că Registrul Construcțiilor Hidrotehnice și Registrul Zonelor Protejate sunt părți componente ale Cadastrului de stat al apelor. Din punct de vedere al Reglementărilor tehnice, aceste resurse informaționale trebuie să fie create de un singur sistem informațional: SIA CSA. Această modificare contravine tehnicii de creare a resurselor informaționale, deoarece toate „construcțiile hidrotehnice” și „zonele protejate” fără echivoc sunt amplasate în locația geografică a obiectelor de apă concrete. Astfel, obiectele informaționale „construcțiile hidrotehnice” și „zonele protejate” urmează a fi luate la evidență primară într-o singură resursă informațională „Cadastrul de stat al apelor”.	Argumentare: Inițierea elaborării concepțiilor separate pentru registre a fost realizată conform art. 19¹ și art. 19² al Legii apelor nr.272/2011 (modificată prin Legea nr. 249/2018). Menționăm, că există precedente în cadrul sistemelor informaționale în cadrul MADRM, anumite componente a unor sisteme integrate au fost elaborate ca sisteme aparte cu tot rechizitoriul (SIA Managementul deșeurilor are separat dezvoltat SIA Registrul emisiilor și transferul de poluanți (retp.gov.md)). Respectiv descrierea obiectelor informaționale „construcțiile hidrotehnice” și a „zonelor protejate” va fi în Conceptele Registrului construcțiilor hidrotehnice și Registrului zonelor protejate.
	2.4. Actuala redacție a Concepției-cadru a SIRA aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 672/2016, în prezent contravine cerințelor cadrului legal și gestionării resurselor de apă, și urmează a fi abrogată sau expusă în altă abordare conceptuală. Drept exemplu, în Concepția-cadru a SIRA se va prezenta la general spațiul informațional de gestionare a resurselor de apă prin intermediul descrierii funcțiilor unor subsisteme ale SIA CSA și a modului de prezentare diferitor categorii de utilizatori a informațiilor din Cadastrul de stat al apelor.	Nu se acceptă, menținerea HG nr.672/2016 a fost efectuată urmare a avizului Agenției E-Guvernare dar și urmare a auditului Curții de Conturi pentru activitatea Fondului de Dezvoltare Durabilă în acest sens.
	3. Considerăm că abrogarea Hotărârii Guvernului nr.763/2013 cu privire la Regulamentul Cadastrului de stat al apelor este prematură,	Se acceptă, HG nr. 763/2013 se modifică în contextul art. 14 al Legii apelor nr.272/2011.

	deoarece acest Regulament stabilește univoc structura și conținutul de bază a resursei informaționale „Cadastrul de stat al apelor”, resursa care include date ce caracterizează rețeaua hidrografică, corpurile de apă, construcțiile hidrotehnice, zonele protejate, zonele de protecție și fâșiile riverane de protecție a apelor, precum și datele privind captările și deversările de apă, bilanțul apelor, managementul la nivelul bazinului hidrografic, terenul fondului apelor și alte informații relevante, așa cum stabilesc prevederile art.14 din Legea apelor nr.272/2011. Astfel Regulamentul în cauză urmează a fi actualizat în contextul recentelor modificări ale Legii nr.272/2011 efectuate prin Legile nr.249/2018, nr.239/2018 și nr. 79/2018.	
	II. La proiectul Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”	
	4. Menționăm, ca orice Concepție a unui sistem informațional automatizat (SIA) este un document tehnic strict reglementat, care determina viziunea de creare a sistemului și servește drept document primar pentru scrierea Sarcinii tehnice de elaborare a unui SIA. Ca urmare a examinării proiectului Concepției propuse, constatăm că în aceasta prevalează abordarea hidrografică, dar nici de cum nu este o abordare din punct de vedere informațional așa cum prevede cadrul legal.	Se acceptă. Obiectele informaționale și atributele lor au fost revăzute.
	5. Structura Conceptului tehnic nu corespunde cerințelor Reglementării tehnice RT 38370656-002:2006 „Procese ciclului de viață al software-ului”.	Se acceptă, structura a fost revizuită.
	5.1. În conformitate cu prevederile acestei Reglementări, procesul de creare a unui registru începe cu elaborarea Conceptului tehnic al sistemului informațional de formare a acestui registru. Astfel zis, sistemul informațional este un mecanism cu ajutorul căruia se creează resursa informațională (registru). De aceea, expresiile cum ar fi: „SIA CSA constituie a parte a resurselor informaționale de stat ale Republicii Moldova în componența Resurselor informaționale de	Se acceptă, sintagma SIIM a fost exclusă din textul Concepției.

	<i>mediu definite de SIIM și reprezintă o parte componentă a SIRA” este incorectă din punct de vedere al sensului exprimat.</i>	
	5.2. În capitolul I „Dispoziții generale” este indicat corect că în cadrul SIA CSA se iau la evidență „construcțiile hidrotehnice”, „zonele și fișile de protecție”, ariile protejate conform Directivei Cadru Apă. Iar apoi, în subcapitolul „f. Interacțiunea cu alte sisteme informaționale”, se afirmă că SIA CSA interacționează „aparte” cu Registrul construcțiilor hidrotehnice și Registrul ariilor protejate conform DCA. Includerea acestor două interacțiuni, care de fapt nu pot fi interacțiuni, vin în contradicție cu cadrul juridic. Totodată, în acest capitol urmează a fi inclusă definiția resursei intonaționale „Cadastrul de stat al apelor” care se creează prin intermediul SIA CSA.	Se acceptă. Referința la registre a fost exclusă din subcapitolul f.
	5.3. Capitolul „Spațiul juridico-normativ al funcționării SIA CSA” este inclus ca ultimul capitol în proiectul Concepției, ceea ce contravine reglementării tehnice sus-numite, acest capitol urmează a fi inclus după capitolul „Dispoziții generale”.	Se acceptă, structura a fost revizuită.
	5.4. În capitolul II „Spațiul funcțional al sistemului” urmează a fi incluse și descrise și toate funcțiile specifice ale sistemului informațional, care de fapt determină esența acestui sistem.	Nu se acceptă. În principiu funcțiile specifice se regăsesc în descrierea ”Contururilor funcționale de bază ale SIA “CSA”. În acest sens s-ar dubla informația.
	5.5. Capitolul III „Structura organizatorică a sistemului” cuprinde doar lista registratorilor și furnizorilor de date în Cadastrul de stat al apelor, însă mai trebuie să fie cu claritate stabilit ce date înregistrează fiecare registrator, care furnizor, care date și cărui registrator se prezintă aceste date.	Se acceptă. Aceasta se va stipula în Regulamentul de ținere a SIA.
	5.6. Atragem atenția autorului, ca în capitolul V „Spațiul informațional al sistemului” trebuie să fie descrise toate obiectele informaționale, elementele acestora și scenariile de bază ale situațiilor de viață ale acestor obiecte. Aceste aspecte necesită o descriere detaliată și profesionistă din punct de vedere informațional. Însă, de fapt, componența și descrierea obiectelor din acest capitol, sunt prezentate incorect. Astfel, sunt confundate noțiunile de „obiect	Explicație: Indiferent de originea atributelor - modelate sau măsurate - ele sunt atribute. Scenariile sunt similare pentru toate obiectele și sunt prezentate separat în (b. Scenariile de bază ale SIA “CSA”). Se acceptă parțial faptul că nu toată informația prezentată aici va reprezenta obiecte informaționale

	informațional”, „atributul obiectului informațional” și datele ce se obțin în rezultatul unor calcule. De asemenea, din capitolul V, au fost omise descrierile scenariilor de bază sau altfel zis, lipsește descrierea evenimentelor care se produc în timp cu obiectele informaționale. Nu este stabilită și descrisă identificarea obiectelor informaționale. În proiectul Concepției lipsește un subcapitol de bază cum este „Identificarea obiectelor informaționale”.	”clasice”. S-a insistat la includerea acestei informații pentru a nu se pierde esența Cadastrului de Stat anterior, care conținea un volum enorm de informații tabelare aferente aceluiași obiect informațional. Astfel, dacă aceste informații ar fi prezentate ca atribute ale unui obiect informațional, analiza și sinteza lor ar fi foarte dificile.
	6. Referință la Sistemul Informațional Integrat de Mediu (SIIM) din proiectul Concepției nu are temei juridic, deoarece nu există vre-un act normativ în care sa fie descris acest sistem. În această ordine de idei, consideram imperios sa fie elaborată și aprobată Concepția SIIM, care va servi drept „foaia de parcurs” și va stabili consecutivitatea creării tuturor resurselor informaționale ale domeniului mediului înconjurător. În contextul celor expuse, considerăm că proiectul Conceptului tehnic necesita o completare și redactare esențială din punct de vedere informațional și al normelor tehnice stabilite în Reglementarea tehnica RT 38370656-002:2006 „Procesele ciclului de viata al software-ului”. Totodată, considerăm ca inițial trebuie sa fie elaborată și aprobată Concepția Sistemului Informațional Integrat de Mediu (SIIM), în calitate de document de bază care va determina în ansamblu întregul spațiu informațional al domeniului mediului înconjurător.	Se acceptă, sintagma SIIM a fost exclusă din textul concepției.

Ministru

Nicolae CIUBUC

Ex: Ana Sîrbu
Tel: 022 204 538